

Berekening loonkosten per eenheid product

De loonkosten zijn voor de ondernemer een belangrijke kostenpost die hij moeilijk kan vermijden. Natuurlijk kan hij proberen kapitaal te substitueren voor arbeid als arbeid duurder wordt maar z'n mogelijkheden zijn op dit gebied wel beperkt.

Overigens gaat het de ondernemer niet om de loonkosten per se maar om de loonkosten per eenheid product. Immers het is heel goed mogelijk dat de loonkosten stijgen (een arbeider wordt duurder) maar dat de loonkosten per eenheid product gelijk blijven. Immers als de loonkosten stijgen maar tegelijkertijd de arbeidsproductiviteit stijgt (een arbeider produceert meer) is het niet onmiddellijk duidelijk wat er met de loonkosten per eenheid product gebeurt.

De formule waar het bij deze berekeningen om draait is:

$$\frac{\text{Loonkosten}}{\text{Productie}} = \text{loonkosten per eenheid product}$$

Aangezien we over het algemeen werken met de loonkosten van één arbeider moeten we natuurlijk ook werken met de productie van één arbeider.

De formule wordt dan:

$$\frac{\text{Loonkosten (van één arbeider)}}{\text{Arbeidsproductiviteit}} = \text{loonkosten per eenheid product}$$

Voorbeeld 1:

De loonkosten zijn met 15% gestegen terwijl de arbeidsproductiviteit met 10% is gestegen. Wat is er gebeurd met de loonkosten per eenheid product?

Uiteraard werken we weer met groeifactoren. Invullen in de formule geeft:

$$\frac{1,15}{1,10} = 1,045$$

Dit betekent dat de loonkosten per eenheid product zijn gestegen met 4,5%.

Voorbeeld 2:

De loonkosten zijn gedurende drie jaar gestegen met 2% per jaar. De productie is gedurende deze periode jaarlijks met 4% gestegen. Wat is er gebeurd met de loonkosten per eenheid product?

De groeifactor van de loonkosten is:

$$1,02^3 = 1,0612$$

De groeifactor van de productie is:

$$1,04^3 = 1,1249$$

Dus de groeifactor van de loonkosten per eenheid product is:

$$\frac{1,0612}{1,1249} = 0,9434$$

Dit betekent een daling van de loonkosten per eenheid product van 5,66%.

Overigens is het in het algemeen niet zo dat als arbeiders een hoger loon krijgen dat dan de arbeidsproductiviteit stijgt.

Wel is het waarschijnlijk dat wanneer je de beloning laat afhangen van de mate waarin er gepresteerd wordt de productie per arbeider zal toenemen.

Ook kan het zo zijn dat hun beloning is toegenomen omdat de arbeiders meer zijn gaan produceren (denk aan het voorbeeld van Henry Ford die het loon meer dan verdubbelde door het te verhogen van \$ 2,34 naar \$ 5 per dag. Hij kon dit doen omdat de arbeidsproductiviteit enorm was gestegen door de introductie van de lopende band).